

Dosarul nr. 2ra-1218/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani (jud: D. Dulghieru)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros)

ÎNCHEIERE

05 septembrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Constantin Șileaev și Lorena Șileaev, Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Consiliul municipal Chișinău,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Constantin Șileaev și Lorena Șileaev împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău, executorul judecătoresc Igor Doroftei și Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Constantin Șileaev și Lorena Șileaev, casată hotărârea din 19 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și emisă o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii,

c o n s t a ț ă :

La 01 august 2017, Constantin Șileaev și Lorena Șileaev au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău, executorul judecătoresc Igor Doroftei și Uniunea Națională a Executorilor Judecătorești cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamanții au indicat că prin hotărârea din 28 noiembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău, a fost obligat Consiliul municipal Chișinău să soluționeze cererea depusă de Constantin Petica (Șileaev) și Lorena Petica (Șileaev) cu privire la legalizarea terenului aferent locuinței nr. XXXXX din XXXXX. La data de 04 mai 2009, de către Oficiul de executare Centru mun. Chișinău, a fost intentată procedura de executare a documentului executoriu nr. 3-81/08 din 28 noiembrie 2008, iar în rezultatul reorganizării sistemului de executare, procedura dată a fost transmisă executorului judecătoresc Igor Doroftei.

Constantin Șileaev și Lorena Șileaev au invocat că în termenul de executare benevolă, Primăria mun. Chișinău și Consiliul municipal Chișinău nu au executat hotărârea judecătorească devenită irevocabilă, motiv din care la 02 noiembrie 2009 și 05

aprilie 2011 prin demersurile executorului judecătoresc s-a solicitat informația despre măsurile întreprinse de către debitor. Astfel, conform răspunsurilor din 07 decembrie 2009 și 20 aprilie 2011, debitorul a comunicat că materialele respective vor fi înaintate spre examinare la una din ședințele următoare ale Consiliului municipal Chișinău. În legătură cu tergiversarea executării, au fost expediate demersuri repetate la 17 iulie 2012 și 16 octombrie 2013.

Reclamanții au susținut că potrivit procesului-verbal din 07 noiembrie 2013, întocmit de către executorul judecătoresc Igor Doroftei, la fața locului s-a stabilit că hotărârea din 28 noiembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău nu era executată, iar persoana responsabilă din cadrul Primăriei mun. Chișinău, în privința căreia urma să fie întocmit proces-verbal cu privire la contravenție, se afla într-o delegație de serviciu. La somația executorului judecătoresc din 22 ianuarie 2014, debitorul a prezentat la data de 11 februarie 2014 proiectul de decizie „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pământ din str. Vlaicu Pîrcălab”.

Constantin Șileaev și Lorena Șileaev au menționat că la 29 septembrie 2014 de către executorul judecătoresc a mai fost expediată o somație, la care la data de 13 octombrie 2014 debitorul a informat că proiectul de decizie a fost transmis la 02 aprilie 2014 Consiliului municipal Chișinău spre examinare în cadrul comisiilor de specialitate și aprobare la una din ședințe. La interpelarea din 17 octombrie 2014, Primăria mun. Chișinău a comunicat că proiectul de decizie a fost inclus în ordinea de zi a ședinței consiliului din 25 septembrie 2014, însă nu a fost aprobat, deoarece nu a acumulat numărul de voturi necesare. Prin somația din 27 martie 2015 debitorul a fost obligat repetat să execute titlul executoriu nr. 3-81/08 din 28 noiembrie 2008 și înștiințat că în caz de neexecutare în privința persoanei responsabile din cadrul Primăriei mun. Chișinău va fi intentată procedura contravențională conform art. 318 Cod contravențional.

Reclamanții au afirmat că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/33-1 din 19 mai 2015 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pământ din XXXXX”, hotărârea judecătorească a fost executată. La 12 iunie 2015, la insistența executorului judecătoresc, Constantin Șileaev (Petica) a scris o cerere, prin care a solicitat încetarea procedurii de executare. Ulterior, prin hotărârea din 16 septembrie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, menținută prin decizia din 26 ianuarie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost anulată decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/33-1 din 19 mai 2015 „Cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pământ din XXXXX”. După pronunțarea acestei hotărâri, Consiliul municipal Chișinău nu a emis o nouă decizie în scopul executării documentului executoriu nr. 3-81/08 din 28 noiembrie 2008 emis de Curtea de Apel Chișinău.

Constantin Șileaev și Lorena Șileaev au declarat că la 04 iulie 2017, au luat cunoștință de încheierea executorului judecătoresc Igor Doroftei nr. R064-55/2015 din 12 iunie 2015, prin care a fost încetată procedura de executare intentată în temeiul documentului executoriu nr. 3-81/08 din 28 noiembrie 2008, în legătură cu stingerea obligației. În consecință, la 05 iulie 2017 au solicitat executorului judecătoresc reluarea procedurii de executare conform art. 83 alin. (2) Cod de executare - procedura de executare privind efectuarea de către debitor a unor acte obligatorii poate fi reluată dacă se dovedește că, după încetarea procedurii de executare, debitorul continuă neexecutarea obligației stabilite în documentul executoriu. Însă la 11 iulie 2017 au primit refuzul executorului judecătoresc în reluarea procedurii de executare.

Reclamanții au indicat că la data de 14 iulie 2017 au înregistrat în cancelaria Consiliului municipal Chișinău și a Primarului municipiului Chișinău o cerere prealabilă, solicitând punerea imediată pe ordinea de zi a ședinței consiliului a sarcinii de emiteră a unei noi decizii cu privire la autentificarea dreptului de proprietate privată comună asupra lotului de pământ din XXXXX. Însă, până-n prezent hotărârea din 28 noiembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău nu a fost executată, o perioadă de mai mult de 8 ani și 3 luni, motiv din care urmează să le fie compensat prejudiciul moral cauzat prin neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești. Din cauza tergiversării executării hotărârii, starea de sănătate a Lorenei Șileaev s-a agravat, fapt confirmat prin extrasele medicale.

Constantin Șileaev și Lorena Șileaev au solicitat constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 28 noiembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău, cu încasarea de la bugetul de stat a sumei de 80 000 de lei pentru fiecare cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea din 19 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, acțiunea a fost respinsă ca fiind tardivă.

Instanța de fond a conchis că acțiunea a fost înaintată cu omiterea termenului prevăzut de art. 3 alin. (3) din Legea privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești nr. 87 din 21 aprilie 2011, care prevede expres că în cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul executării actului judecătoresc irevocabil sau în decursul a 6 luni de la încetarea procedurii de executare. La caz, procedura de executare intentată în temeiul documentului executoriu nr. 3-81/08 din 28 noiembrie 2008 a fost încetată prin încheierea executorului judecătoresc Igor Doroftei nr. R064-55/2015 din 12 iunie 2015, Constantin Șileaev și Lorena Șileaev fiind informați despre acest fapt în ziua emiterii încheierii - 12 iunie 2015 și nu cum susțin în cererea de chemare în judecată – 04 iulie 2017.

Prin decizia din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de Constantin Șileaev și Lorena Șileaev, casată hotărârea din 19 octombrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani și emisă o hotărâre nouă de admitere parțială a acțiunii. S-a constatat încălcarea dreptului lui Constantin Șileaev și Lorena Șileaev la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 28 noiembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău și s-a încasat de la bugetul de stat prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Constantin Șileaev și Lorena Șileaev a câte 8000 de lei pentru fiecare cu titlu de prejudiciu moral și suma de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Instanța de apel a considerat eronată concluzia Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani precum că acțiunea a fost depusă cu omiterea termenului de prescripție, or, la materialele cauzei a fost anexată doar copia scrisorii de expediere în adresa lui Constantin Șileaev și Lorena Șileaev a copiei încheierii executorului judecătoresc Igor Doroftei nr. R064-55/2015 din 12 iunie 2015, prin care a fost încetată procedura de executare, lipsind probe ce ar demonstra recepționarea acesteia de către apelanții-reclamanți.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău a constatat încălcarea dreptului lui Constantin Șileaev și Lorena Șileaev la executarea în termen rezonabil a hotărârii din 28 noiembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău, care nu a fost executată până-n prezent, decizia Consiliului municipal Chișinău nr. 3/33-1 din 19 mai 2015 fiind anulată prin

hotărârea din 16 septembrie 2016 a Judecătorei Centru mun. Chișinău, iar un alt act administrativ cu privire la soluționarea cererii cu privire la legalizarea terenului aferent locuinței, nu a fost emis. Mai mult ca atât, prin încheierea din 21 decembrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, încheierea executorului judecătoresc Igor Doroftei nr. R064-55/2015 din 12 iunie 2015 a fost anulată și respectiv, la moment procedura de executare nu este încetată, documentul executoriu rămânând neexecutat. Instanța de apel a concluzionat că suma solicitată de 80 000 de lei pentru fiecare reclamant cu titlu de prejudiciu moral este excesivă și disproporționată și a apreciat că suma de 8000 de lei fiecăruia este suficientă pentru repararea prejudiciului moral cauzat.

La data de 03 mai 2018, Ministerul Justiției a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

În susținerea recursului, recurentul a invocat aprecierea arbitrară a probelor, precum și interpretarea în mod eronat a legii de către instanța de apel.

Ministerul Justiției a indicat că în speță, autoritatea responsabilă de executarea hotărârii judecătorești a depus diligența necesară în vederea executării documentului executoriu, cu atât mai mult că nu există în acest sens nici o hotărâre de sancționare disciplinară a executorului judecătoresc Igor Doroftei.

Recurentul a menționat că intimații-reclamanți nu au prezentat probe veridice, admisibile, pertinente și concludente care să confirme faptul prejudicierii considerabile a acestora. Totodată, reieșind din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, survenirea prejudiciului ca urmare a săvârșirii încălcării trebuie să fie certă și nu presupusă.

La data de 11 iunie 2018 și Consiliul municipal Chișinău a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului și casarea deciziei din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 19 octombrie 2017 a Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani.

În susținerea recursului, recurentul a invocat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că prin hotărârea nr. 3-81/08 din 28 noiembrie 2008 a Curții de Apel Chișinău, Consiliul municipal Chișinău a fost obligat să soluționeze cererea depusă de Constantin Petica (Șileaev) și Lorena Petica (Șileaev) cu privire la legalizarea terenului aferent locuinței, fără însă a obliga Consiliul să emită decizia privind legalizarea terenului aferent imobilului. Cu toate acestea, a purces la perfectarea proiectului de decizie cu privire la legalizarea terenului aferent, care însă ulterior a fost anulată de către instanța de judecată.

La 11 iunie 2018 au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel Constantin Șileaev și Lorena Șileaev, solicitând admiterea recursului și modificarea deciziei din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău în partea reparării prejudiciului moral și încasării cheltuielilor de judecată, cu încasarea de la bugetul de stat a câte 80 000 de lei pentru fiecare reclamant cu titlu de prejudiciu moral și suma de 5000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În susținerea recursului, recurenții au invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată, precum și a admis unele erori ce au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Constantin Șileaev și Lorena Șileaev au specificat că suma încasată de instanța de apel cu titlu de prejudiciu moral este inechitabilă în raport cu suferințele și retrăirile pe

care le suportă pe parcursul a 8 ani de neexecutare a hotărârii judecătorești, fiind umiliți și batjocoriți de către autoritățile publice.

La 04 septembrie 2018, Constantin Șileaev și Lorena Șileaev au depus recurs suplimentar, la care a prezentat practica judiciară pe o cauză similară.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Materialele dosarului atestă faptul că decizia din 01 martie 2018 a Curții de Apel Chișinău redactată integral, a fost expediată în adresa recurenților Constantin Șileaev și Lorena Șileaev, Ministerul Justiției și Consiliul municipal Chișinău, la 05 aprilie 2018 potrivit scrisorii de însoțire nr. 4233 (f.d. 185), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia. În cererile de recurs, Ministerul Justiției indică că a recepționat copia deciziei instanței de apel la 10 aprilie 2018, iar Constantin Șileaev și Lorena Șileaev – la 11 aprilie 2018.

În circumstanțele relevate, recursurile declarate de Ministerul Justiției la 03 mai 2018 și Consiliul municipal Chișinău, Constantin Șileaev și Lorena Șileaev – la 11 iunie 2018, se consideră a fi depuse în termenul prevăzut de lege.

La 22 mai 2018, în adresa părților a fost expediată copia recursului declarat de Ministerul Justiției, iar la 13 iunie 2018 copia recursurilor declarate de Consiliul municipal Chișinău, Constantin Șileaev și Lorena Șileaev, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Intimații nu și-au valorificat acest drept și nu au depus referință.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Constantin Șileaev și Lorena Șileaev, Ministerul Justiției și Consiliul municipal Chișinău sunt inadmisibile, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Constantin Șileaev și Lorena Șileaev, Ministerul Justiției și Consiliul municipal Chișinău nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recursuri sunt similare celor indicate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și în cea de apel, în privința cărora s-a expus instanța de apel.

Astfel, acestea se referă la dezacordul recurenților cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursurilor invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra cărora instanța de apel s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Constantin Șileaev și Lorena Șileaev, Ministerul Justiției și Consiliul municipal Chișinău ca inadmisibile.

În conformitate cu prevederile art. 269-270, art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440 Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursurile declarate de Constantin Șileaev și Lorena Șileaev, Ministerul Justiției al Republicii Moldova și Consiliul municipal Chișinău, se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iulia Sîrcu

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh